

Mededeelingen.

GROVE DEN EN DOUGLAS SPAR

door

B. STOFFEL.

Naar aanleiding van de stellingen van houtvester T u t e i n N o l t h e n i u s zou ik gaarne deze beide houtsoorten zich zelf laten verdedigen en mededeelen wat deze mij sedert een halve eeuw hebben toevertrouwd.

Pinus silvestris. In Noord- en Oost-Europa vind ik mijn optimum, in het land waar slechts 3 tot 4 groeimaanden en 8 rustmaanden heerschen, verkrijg ik mijn grootste houtwaarde.

Een Duitsch houtvester heeft gezegd dat hoe verder verwijderd een houtsoort van zijn optimum groeit, hoe gunstiger de groei omstandigheden moeten zijn, om tot normale ontwikkeling te komen.

Voor mij zijn de goede grovedennengronden in Nederland niet talrijk. Noordbrabant staat als gunstig bekend en ook Overijsel en Gelderland bezitten enkele gronden waar ik een ontwikkeling kan verkrijgen, die in uiterlijk aan boomen in het optimum doet denken. Ik zeg, in uiterlijk, omdat de houtwaarde toch veel geringer is. Toch is men er ingeslaagd de waarde van mijn hout belangrijk te doen stijgen, door goede boschverpleging.

Het superieure grenenhout uit Finland en Zweden kan ik echter in een Atlantisch klimaat met 5 groeimaanden en 7 niet volkomen rustmaanden, nimmer voortbrengen; ook niet door variëteiten keuze, want de afstand van de optimale groeiplaats wordt daardoor niet verminderd. Er is tijd geweest dat men op heidevelden, die voor boschbouw geschikt geacht werden, dennenzaad strooide en dit zaad eenigszins overzandde.

De bosschen die daardoor ontstaan zijn, komen nog hier en daar voor en behooren tot de beste prestatie die ik in dit klimaat geven kan.

Echter, de menschen vonden dat dit alles te langzaam ging; zij gingen bemeste zaaibedden aanleggen en met moderne machines werd de heidegrond diep omgewerkt, voor de planten van de zaaibedden.

Iedere soort heidegrond werd toen geschikt geacht voor deze soort boschbouw, doch het resultaat van deze beplantingen werd een mislukking.

Het langzaam groeiende boompje op de plaats uit zaad ontstaan, weerstaat aanvallen voor ziekten en plagen; het hout is hard. Het snelgroeiende boompje van bemeste zaai-bedden, heeft geen weerstandsvermogen, omdat het hout week is. Boschbouw moet zooveel mogelijk natuur blijven, ook al spreekt men van cultuurbosch.

Een overwegend groot aantal moeilijkheden in onzen boschbouw zijn een gevolg van cultuurmaatregelen. Bij 't zoeken naar geschikte dennengrond heeft de plantensociologie niet veel kans om voorlichting te geven in het atlantisch klimaat.

En nu de douglasboom. Meer dan een eeuw geleden ben ik voor de eerste maal in Nederland uitgeplant en sedert ruim een halve eeuw heeft men getracht mij in boschvorm te laten groeien. De ervaring die men met den groveden had opgedaan, dat alleen een zeer dichte samengroeiing tot den gewenschten gladden stamvorm leiden kan, heeft men met mij zelden toegepast, meestal sta ik te ruim.

Het uitdunnen van een dichte samengroeiing wordt nog al eens te lang uitgesteld, waardoor de goede kroonvorming verloren gaat en men doet mij dan verwijten over langzaam groeien.

Het wordt mij niet gemakkelijk gemaakt te toonen dat ik in staat ben, den naam „meest gezochte en meest waardevolle naaldhoutboom van Nederland" te verdienen.

Er is te weinig gestreefd naar den boomgroei zooals het natuurbosch te zien geeft en er is te veel gepraat over het onnatuurlijke van exoten-aanplanting, nu reeds een halve eeuw lang.

In extra droge jaren sterven op de schrale zandgronden nogal eens oudere boomen, zoowel loof- als naaldboomen. Wanneer dit bij douglas voorkomt, meent men dat ik niet tegen het Europeesche klimaat bestand ben. Het kan toch mogelijk zijn dat de oorzaak ligt in het ontbreken van een beschermend humusdek, of struikgewas. Men kan toch niet verwachten dat ik mij op de arme zandgronden even goed ontwikkelen kan als op de rijke gronden, in het verre Westen van Amerika.

Ik heb in een eeuw tijds voldoende bewezen dat mijn houtwaarde en mijn groei die aan alle naaldboomen van midden Europa overtreft. Het aanraden van voorzichtigheid in de vergrooting van mijn aanplanting is volkomen overbodig. Gelukkig zijn velen daarvan voldoende overtuigd.

Voor mijn bestaan in Europa als blijvende houtsoort, wordt door plantensociologen nog een vraagteeken geplaatst.

De boschbouwers in de praktijk zijn overtuigde voorstanders van mijn aanplant en het nageslacht zal den planters dankbaar zijn.